

**Junior Achievement Latvija (JA Latvija)
Līderu programmas
NOLIKUMS
2017./2018. mācību gadam**

NOLIKUMS

<p>Programma</p>	<p>Talantīgu cilvēku, profesionāļu piesaiste valsts pārvaldei, politikai un uzņēmējdarbībai ir galvenais uzdevums Latvijā – spēt apzināt un atbalstīt savus talantus, kā arī piesaistīt gaišākos prātus, lai nodrošinātu Latvijas konkurētspēju un ekonomisko izaugsmi.</p> <p>JA Latvija Līderu programma ir izveidota talantīgiem un harizmātiskiem Latvijas jauniešiem, kurus identificējot kā nākotnes līderus, radam viņiem vidi un infrastruktūru ar mērķi attīstīt jauniešos līderisma potenciālu.</p> <p>JA Latvija nākotnes Līderis – cilvēks, kas pulcēs ap sevi pozitīvi domājošus cilvēkus, kas vēlas izmainīt pasauli un ir pārliecināts par pozitīva pasaules redzējuma efektivitāti.</p> <p>JA Latvija Līderu programma ir piemērota vidusskolas skolēniem, kuriem ir izteiktas līdera īpašības - spars, motivācija vadīt, godīgums, ticība saviem spēkiem, intelekta spējas un darbības sfēras pārzināšana. Kā personiskās īpašības: entuziasms, godprātīgums, sirsnība, drosme, saprātīgums un stingrība.</p> <p>Viens no noteicošiem faktoriem ir būtiski sasniegumi JA Latvija programmās, sporta, sabiedriskajā dzīvē, mākslā vai citās jomās.</p> <p>JA Latvija programmās var darboties jebkurš Latvijas skolēns, taču Līderu programmu katru gadu apgūs 10-20 paši talantīgākie jaunieši.</p> <p>Par mentoriem.</p> <p>JA Latvija Līderu programmas īstenošanā piedalās Latvijas harizmātiskākie cilvēki - jauno Līderu mentori, kuru mērķis ir Latvijai radīt par valsti, kur pasaules līmenī ir nodrošināti sabiedriskās un personiskās drošības, veselības, izglītības, telekomunikāciju, transporta un pakalpojumu standarti, lai Latvija kļūtu par bāzes vietu uzņēmējiem, inženieriem, vadītājiem un citiem profesionāļiem, nodrošinot investoru spēju veiksmīgi un ienesīgi strādāt.</p> <p>Kas var kļūt par Jauno Līderu mentoru – talantīgi, enerģiski, pozitīvi domājoši, mērķtiecīgi un harizmātiski, sociāli atbildīgi cilvēki ar spēju ietekmēt sabiedriskos procesus. Mentoriem ir jābūt gataviem strādāt jauniešu jomā, kur nepieciešams dot savu pienesumu Jauno Līderu talanta attīstīšanā un līdera iezīmju pilnveidošanā. Mentoriem ir sasniegumi profesionālajā un sabiedriskajā darbībā, kā arī mentori ir sabiedrībā zināmi cilvēki ar pozitīvu reputāciju.</p> <p>Jauno Līderu mentori visa mācību gada garumā ir atbildīgi par jauniešu, sniedzot viņam savu dzīves pieredzi un pilnveidojot jauniešu talantus, spējas un prasmes.</p> <p>Par koučiem.</p> <p>JA Latvija Līderu programmas personības izaugsmes treneri un kouči ir apguvuši Starptautiskās International Coach Federatio(ICF) akreditēto mācību programmu, ir sertifikāts "Certified Professional Coach", kā arī ir patstāvīgi praktizējoši kouči, kuri veicina pārmaiņas sabiedrībā caur personīgo attīstību un izaugsmi. Ir sociāli atbildīgi.</p>
<p>Līderu programmas mērķis un uzdevumi</p>	<p>JA Latvija Līderu programmas mērķis ir radīt nākotnes starptautisko līderi, lai paaugstinātu Latvijas konkurētspēju.</p> <p>Lai sasniegtu šo mērķi, tiek izvirzīti šādi uzdevumi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identificēt jauniešus – nākotnes līderus; • Radīt vidi un infrastruktūru, kas veicina jaunā līdera izaugsmi; • Attīstīt jauniešu līderisma potenciālu; • Atbalstīt jauniešus kāda sava projekta īstenošanas procesā.
<p>Mijiedarbība starp iesaistītajām pusēm</p>	<p>Mentors ar savu pieredzi iedvesmos un iedrošinās jauniešus īstenot savas līdera dotības, būs padomdevējs jaunietim viņa izvēlētajā projekta virzienā;</p> <p>Koučs projekta īstenošanas procesā atbalsta, palīdz noturēt fokusu uz mērķiem un veicina katra jaunieša unikālo līdera dotumu apzināšanos;</p> <p>JA Latvija komanda sadarbojas ar programmā iesaistītajām pusēm, veicina jauniešu emocionālās inteliģences pilnveidi, kā arī nodrošina vidi, kas attīsta un pilnveido jauniešu līdera kompetences.</p>
<p>Līderu programmas pretendenti</p>	<p>JA Latvija dalībnieku 10.-12.klases(16. -19. g.v.) skolēni, kuriem ir izteiktas līdera īpašības un sasniegumi un aktīva darbība JA Latvija programmās, sporta, sabiedriskajā dzīvē, mākslā vai citās jomās.</p>
<p>1.uzdevums. Identificēt jauniešus – nākotnes līderus</p>	<p>Lai identificētu JA Latvija līderi ir noteikti kritēriji Līdera atpazīšanai:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imidžs – galvenokārt, tas ir ārējais veidols, tēls, kas atstāj zināmu ietekmi uz sabiedrību un raisa asociācijas. Harizmātiskai personai ārējais izskats parasti ir atbilstošs tam tēlam, kādu viņš iedomājies raidīt sabiedrībai. • Apkārtējie jūt, ka konkrētai personai ir spējas būt par vadītāju, uzņemties atbildību, vadīt un spēja pulcēt apkārt lielu auditoriju, spēt kaut ko reāli mainīt un ietekmēt savas jomas notiekošā darbību. <p>JA Latvijas līdera tips ir harizmātiska persona, kuram ir stingrs raksturs, stingra pārliecība un pārliecināšanas spējas. Harizmātiskai personai piemīt ambīcijas un mērķi. Šim cilvēkam būs tieksme iet uz priekšu, viņam nepietiks ar to, kas ir sasniegts, viņam būs skaidri noteikti mērķi, kuru sasniegšanai arī izmanto lielāku vai mazāku sabiedrības daļu. Jaunais līderis var lepoties ar jau sasniegto savā vidē- skolā, pilsētā, valstī. Sasniegumi izpaužas kā īstenots projekts, pasākums, komandas vadīšana vai cita sabiedrībā atbalstāma darbība/rīcība, kurā ir skaidri redzami labuma guvēji. Šādu līderu tipu JA Latvija Līderu programmas īstenošanā paredz topošajā programmas dalībniekā.</p> <p>Potenciālais Līderis aizpilda pieteikuma anketu un pēc uzaicinājuma piedalās intervijā.</p> <p><i>Ja jauniešis tiek uzņemts Līderu programma, tad JA Latvija slēdz Vienošanās ar jauniešu par dalību JA Latvija Līdera programmā. Jebkurā mirklī skolēns var atteikties dalību programmā.</i></p>

<p>2.uzdevums. Pilnveidot jauniešu līderisma potenciālu meistarklasēs</p>	<p>JA Līderu programmas laikā tiek īstenotas 4-5 meistarklasēs, kurās ir pamattēmas: „Tu esi savas dzīves līderis”, „Līderis sabiedrībai” un uzņēmējdarbības vasaras skola. JA Latvija Līderu programma pilnveido Līderim jau raksturīgās līderības iezīmes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vadību – līderim ir jāmeklē un jāatrod ceļš, pa kuru var doties. Līderis savā komandā rada vadības sajūtu. Ar vadību saprot un vadība ietver sevī jaunu mērķu konstatēšanu un izvirzīšanu, jaunu pakalpojumu vai produktu izveidi; • iedvesmu – līderim ir jābūt iedvesmojošam. Līdera vārdiem un piemēriem jābūt motivējošiem, iedvesmojošiem; • komandas veidošanu – līderim jādomā komandas terminos. Šim cilvēkam – līderim no grupām vai indivīdiem jāizveido lieliskas komandas; • piemērs citiem – līderis ir piemērs savai komandai, tāpēc līderim ir jāsniedz un jāpiedalās ar savu ieguldījumu, daļu kopīgajā uzdevumā; • pieņemšana – līderi arī var iecelt, bet par līderi kļūst tikai tad, ja to akceptē un pieņem jūsu komanda, ar kuru jums jāstrādā.
<p>3.uzdevums. Idejas īstenošana</p>	<p>Jaunieša – līdera idejas (sociāla vai cita veida projekta) apzināšana un realizēšana mācību gadā laikā, veidojot savu komandu. Projekta prezentēšana (pilnībā vai daļēji realizēta).</p>
<p>JA Latvija līderis</p>	<p>JA Līderim piemīt ne tikai līderības iezīmes, bet arī emocionālā inteliģence. JA Latvija līderis pēc programmas apguves ir attīstījies un pilnveidojis – pašapziņu, paškontroli, motivāciju, empātiju un sociālās iemaņas.</p>
<p>Konkursu iesakām</p>	<p>Vispārējām, tehniskām, profesionālām, valsts un privātām izglītības iestādēm.</p>
<p>Ieguvumi skolēniem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vērtībās balstītā personības izaugsme; • Attīstītas jaunā līdera kompetences; • Mentors – pieredzējis līderis; • Kontakta tīkls; • Programmas absolvēšanas sertifikāts; • Rekomendācija no mentora un/vai JA Latvija.
<p>Norises laiks</p>	<p>Mācību gada oktobris – septembris</p>
<p>Līderu programmas darbības posmi</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. posms. Oktobris-Novembris. Līderu pieteikšanās un atlase. 2. posms. Novembris - augusts. Jaunā līdera, mentora un personības izaugsmes treneru sadarbība Līderu programmas ietvaros.1., 2.,3.,4. meistarklasē. 3. posms.14.februāris, 2018. Ēnu diena. 4. posms. Septembris. Līderu programmas izlaidums – konference. 5. posms. Turpmākie mācību gadi. Jaunais līderis darbībā – mentors saviem vienaudžiem. 6. posms. Periodiskas līdera tikšanās ar mentoriem.
<p>Darbības laiks</p>	<p>Izsludināšana: mācību gada oktobris. Īstenošana: viens mācību gads</p>
<p>Vērtēšana</p>	<p>Atlasi un vērtēšanu veic Līderu programmas mentori, treneri, JA Latvija komanda.</p>
<p>Kontakti</p>	<p>JA Latvija projektu vadītājs Jānis Bukšs. Tālrunis/fakss: 26980790, e-pasts: janis.bukss@jal.lv</p>

Aktivitāšu saturs un norise

Līderu atlasē kritēriji	<p>1.oktobris, 2017 - 7.novembris, 2017 - Līderu programmas pieteikšanās izsludināšana un pieteikšanās Līderu programmai. Skolēna Pieteikums JA Latvijas Līderu programmai:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sasniegumi JA Latvija programmās, sporta, sabiedriskajā dzīvē, mākslā vai citās jomā; 2. Skolēna rekomendācija Līdera programmai no skolas, skolotājiem vai klasesbiedriem, draugiem. 3. Pieteikuma anketa. <p>14.novembris, 2017 - Līderu programmas informatīvais seminārs. Potenciālo Līderu programmas dalībnieku iepazīstināšana ar Līderu programmas saturu. Mentoru - līderu atlase: apzina un uzrunā harizmātiskus mentorus no Latvijas, kuri uzņemsies atbildību un spēš sadarboties ar jauniešiem - potenciālo līderi visu mācību gadu. Mentoru tikšanās.</p> <p>27. - 28.novembris, 2017 - Līderu atlasē intervijas, kurās piedalās mentori - līderi un personības izaugsmes treneri, JA Latvia pārstāvji. Līderu programmas dalībnieku apstiprināšana. Mentoru un kouču piesaiste jauniešiem - līderim. Uzdevums līdz 1. Meistarklasei- līdera projekta precizēšana, mērķis, uzdevumi.</p>
Kalendārs	<p>15. - 16.janvāris, 2018 - 1. Meistarklase Līderiem</p> <ul style="list-style-type: none"> - uzdevumu izvirzīšana Līderim; uz ko strādās Līderis (profesionālās prasmes); - vērtīga, pilnveidojoša lekcija vai darbnīca: - līdera prasmes 2020.apguve, īstenojot savu ideju: <ul style="list-style-type: none"> • Starpkulturālā domāšana; • Datordomāšana; • Dizaina domāšana; • Attīstīt loģiku, piešķirt jēgu un nozīmi visam, ko dara; • Ekspertīze vairākās nozarēs; • Radošā domāšana – spēja rasts risinājumus nestandarta situācijās; • Sociālā inteligence; • Virtuālā sadarbība; • Jauno mediju „lasītprasme”; • Informācijas apstrādes procesu slodzes vadība. <p>Līdera tikšanās ar mentoru. Pirmā tikšanās: <ul style="list-style-type: none"> • mentors iepazīstina ar savu dzīves gājumu, savu pieredzi; • izveido darba plānu idejas realizācijai. Otrā tikšanās: Starpatskaite par Ēnu dienu un darba plāna izpildi; Trešā tikšanās: <ul style="list-style-type: none"> • noslēguma tikšanās par darba plāna izpildi; • gatavošanās prezentācijai izlaidumā. <p>14.februāris, 2018 - JA Latvija Ēnu dienā kādā uzņēmumā vai organizācijā ārpus skolas, pie konkrēta nozares speciālista vai mentora, bet citā dienā – (ja Līderis vēlās) pēc vienošanās pie sabiedrībā pazīstama līdera. JA Latvija Ēnu diena ir viens no veidiem, kā var gūt papildus zināšanas un pieredzi cilvēku un organizāciju vadības jomā, kā arī izvēlēta mērķa īstenošana. JA Latvija Ēnu dienas mērķis ir dot dalībniekiem iespēju iepazīt citas organizācijas kultūru ārpus skolas, gūt priekšstatu par dažāda līmeņa vadītāju lomu organizācijā un tam nepieciešamajām kompetencēm. Dalībnieku Ēnu dienas izvēle saistīta ar iespēju iepazīt sev interesējošu jomu vai izziņāt konkrētas organizācijas darba un vadības principus, kas varētu noderēt turpmākai izaugsmei gan darbam, gan attīstot savas līdera prasmes.</p> <p>28. februāris - 1. marts, 2018 - 2. Meistarklase, Atbalsta tikšanās līderiem. Iedvesmas sarunas ar mentoriem. Laika plānošana. Kā un kur virzās projekts. Komandas veidošana. Tās nozīme projektā.</p> <p>20.-21.aprīlis, 2018 - 3. Meistarklase Līderiem. Projektu riska vadība. Lietišķā etiķete. Diskusija – iedvesmas saruna par aktuālu tēmu - par nākotnes profesiju, par sociālo mediju lomu līdera nopelnu popularizēšanā.</p> <p>Maijs, 2018 - Līdera starpatskaite par projektu un dalību meistarklasēs. Individuāla tikšanās ar Līderiem.</p> <p>7.-8. jūnijs, 2018 - 4. Meistarklase Līderiem. Mentoru un līderu diskusijas tiešraide. Mediju treniņš.</p> <p>Augusts, 2018 - Uzņēmējdarbības vasaras nometne. Augusts, 2018 - Līderu programmas dalībnieku salidojums. Līderu programmas 2018 dalībnieku projektu prezentācijas. Līdera atskaite par projekta īstenošanu. Salidojuma laikā Līderi uzstājas ar priekšlasījumu – par īstenoto projektu, saviem nākotnes nodomiem, savu kā Līdera misiju vai citu ziņojumu, ko guvis no sava mentora vai cita tēma. Mentora novērtējums savam Līderim.</p> <p>Septembris, 2018 - Līderu programmas izlaidums – konference. Izlaiduma svinības. Turpmākie mācību gadi. Jaunais līderis darbībā – mentors saviem vienaudžiem.</p> </p>

**Mācības un
atbalsts**

1. JA Latvija līderu attīstības programma piedāvā **mācības**, kas aptver līdera attīstībai svarīgas jomas.
2. Mācības ir praktiskas, uz dalībnieku pieredzi un vajadzībām balstītas, izmantojot interaktīvu pieeju, elektroniskās mācību vides iespējas, līderu sarunas, mācību braucienus (sadarbībā ar ārvalstu JA vai citām organizācijām), gūstot pieredzi dažādās jomās.
3. Jaunā Līdera patstāvīga dalība Latvijas vai starptautiska mēroga konferencēs, pasākumos.
4. Līderu **atbalsts** un mācības ir ļoti individualizētas.